

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 783233
Documentnummer: 784136

Indiener: Scott Schoenmakers
Datum: 13 mei 2025
Portefeuille(s): Informatiemanagement
Portefeuillehouder(s): Siert Jan Lap
Begrotingsprogramma: Bestuur en ondersteuning
Begrotingsdoel (nummer + duiding): Niet van toepassing

Onderwerp Programmabegroting 2026-2029 en jaarrekening 2024 Het Flevolands Archief

Te besluiten om:

1. kennis te nemen van de jaarrekening 2024 van Het Flevolands Archief (HFA);
2. geen zienswijze in te dienen bij HFA ten aanzien van de ontwerp programmabegroting 2026-2029;
3. in te stemmen met de structurele verhoging van de bijdrage, conform het besluit van het Algemeen Bestuur van HFA, en deze te verwerken in de Begroting 2026;
4. de brief met documentnummer 785243 vast te stellen en te verzenden aan HFA.

Inleiding

Het beheer voor overgebrachte archiefbescheiden en het toezicht op niet-overgebrachte archiefbescheiden van Gemeente Dronten is sinds 2017 belegd bij Het Flevolands Archief (HFA). Dit is een regeling die is ingesteld op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Het Dagelijks Bestuur van HFA biedt onze gemeenteraad de gelegenheid om een zienswijze kenbaar te maken op zijn ontwerp programmabegroting 2026-2029, in overeenstemming met artikel 21 lid 6 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum HFA, in combinatie met artikel 81 lid 1 en 3 van de Wgr.

Daarnaast verstrekt het Dagelijks Bestuur van HFA de definitieve jaarrekening van het voorgaande jaar aan de gemeenteraad van Gemeente Dronten, conform artikel 25 lid 1 van zijn GR. Dit document dient als verantwoording over het jaar 2024 en wordt ter kennisname toegezonden.

Het Dagelijks Bestuur van Het Flevolands Archief heeft de programmabegroting voor 2026-2029 en de jaarrekening voor 2024 besproken en goedgekeurd. Het college doet nu een voorstel aan de raad met betrekking tot het al dan niet indienen van een zienswijze.

Argumenten

1.1 De jaarrekening is ter informatie verstuurd aan zijn deelnemers

De jaarrekening is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de accountant. Ze toont een gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van -€84.434,-. Omdat HFA dit onttrekt aan de bestemmingsreserves kent de organisatie uiteindelijk een gerealiseerd resultaat van €0,-.

Bijlage(n):

Oorspronkelijk was begroot om een verschil tussen baten en lasten te hebben van ongeveer €192.881,-. Met inspanning van HFA en extra bijdragen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) is dit verschil beperkt tot -€84.434,-. HFA heeft dus netto een kleiner negatief verschil tussen baten en lasten dan begroot. Formeel is er wel een begrotingsoverschrijding van €81k in de lasten. Omdat dit tijdig aan het bestuur is gemeld en binnen vastgesteld beleid past is die acceptabel bevonden.

De oorzaken van de begrotingsoverschrijding van lasten boven de vastgestelde rapporteringsgrens zijn (1) de stijging van salarissen in de cao van het Rijk en (2) een stijging in kosten door bedrijfsvoering, door uitgaven die HFA maakt vooruitlopend op de mogelijke uittreding van het Rijk als deelnemer in de gemeenschappelijke regeling. Het Ministerie van OCW heeft voor eerstgenoemde extra bijdragen betaald en vergoedt de aanloopkosten voor het laatstgenoemde, waardoor HFA netto geen overschrijding kent. Het bestuur is via bestuursrapportages en -vergaderingen hiervan op de hoogte gesteld en de overschrijding is hierdoor acceptabel bevonden. Zodoende heeft HFA financieel rechtmatig gehandeld.

2.1 De begroting voldoet aan de wettelijke vereisten voor rechtmatigheid

HFA voldoet aan de normen met betrekking tot schatkistbankieren, renterisico, kasgeldlimiet en solvabiliteit. De netto schuldquote is vrijwel nul; HFA heeft geen langlopende schulden en wel voldoende middelen vanuit het op de begroting gebaseerde budget en de bestemmingsreserves. Daarnaast is de reguliere exploitatie van HFA structureel dekkend.

Ten slotte valt de algemene reserve van de Gemeenschappelijke Regeling binnen de norm van het maximum van 10% van de bijdragen van de deelnemers.

2.2 Het geprognosticeerd resultaat is in evenwicht

Voor 2026 bedraagt het geprognosticeerde resultaat €91.708, te doteren aan de reserves.

2.3 Het programma is doelmatig

Gemeente Dronten neemt deel aan de regeling voor toezicht en advies over archiefbescheiden die (nog) niet zijn overgebracht alsmede het beheer van archiefbescheiden die wel zijn overgebracht. Het doel van HFA is om de taken uit te voeren zoals bepaald door de Archiefwet 1995 en daaraan gerelateerde regelgeving. In de programmabegroting wordt inhoudelijk correct benoemd welke reguliere en projectmatige werkzaamheden worden uitgevoerd om aan deze afspraken te voldoen.

3.1 Een verhoging in de bijdrage is noodzakelijk

Toenemende complexiteit in wetgeving en digitalisering in de maatschappij leiden tot hogere kosten op het gebied van archief- en informatiebeheer, zoals benoemd in de Perspectiefnota 2026 van Gemeente Dronten. Daarnaast bevat de nieuwe Archiefwet – die op 20 februari 2025 is aangenomen door de Tweede Kamer – een kortere overbrengingstermijn, meer bepalingen rondom openbaarheid en verruiming van inzageopties, hetgeen leidt tot structureel meer inspanningen voor Het Flevolands Archief. Los daarvan heeft HFA te maken met hogere salarissen door afspraken in de cao van het Rijk en verwachte kostenstijgingen voor onder andere ICT en huisvesting.

Deze factoren resulteren in hogere lasten voor de GR, terwijl HFA de afgelopen vijf jaren al een structureel negatief verschil kende tussen de benodigde middelen en de verkregen bijdragen. Hierdoor werden jaarlijks bestemmingsreserves aangewend, welke door kostenstijgingen sneller opraken dan verwacht. De algemene reserve is beperkt en kan financiële tegenvallers niet opvangen. Daarom is een verhoging van de bijdragen

noodzakelijk om een realistische begroting te verwezenlijken en de noodzakelijke kosten te dekken, waardoor HFA financieel gezond kan blijven.

HFA verzocht daarom aan zijn Algemeen Bestuur om de reguliere bijdragen van deelnemers te verhogen vanaf boekjaar 2026 om een sluitende begroting te kunnen realiseren.

Het Flevolands Archief stelde drie scenario's voor aan zijn bestuur met onderstaande toenames van de bijdrage van Gemeente Dronten:

1. Noodzakelijke kosten voor 1,7 fte stijging en cao-compensatie: €26k.
2. Reëel begroten om de organisatie in huidige omvang in stand te houden: (€26k +) €9k.
3. Toekomstbestendigheid, ten behoeve van overhead, opleidingen en ICT: (€26k + €9k +) €47k.

In maart 2025 besloot het Algemeen Bestuur van Het Flevolands Archief tot scenario 2, wat neerkomt op een structureel hogere bijdrage van Gemeente Dronten van €35.196,-. In totaal vraagt HFA €0,3 miljoen aan alle deelnemers, Gemeente Dronten draagt 10,5% daarvan bij in structurele kosten op basis van afspraken gemaakt bij het ontstaan van de gemeenschappelijke regeling Het Flevolands Archief.

De huidige jaarlijkse bijdrage van Gemeente Dronten is in 2025 €166.194,-, met een algemeen bedrag van €105.162,- en €60.987,- voor de e-Depotvoorziening. De verhoging zal worden meegenomen in onze begroting 2026, naast de reguliere indexering, waardoor dit een verhoging betekent van €36.243,- ten opzichte van onze begroting 2025.

Het Rijk is voornemens om uit te treden als deelnemer vanaf 1 januari 2027, maar zal wel doorgaan met het leveren van de financiële bijdrage. Het is van belang om de verhoging van de bijdragen reeds in 2026 te hebben doorgevoerd, aangezien OCW vanaf het moment van uittreden de bijdrage van het voorgaande jaar alleen indexeert en dus een aanzienlijk hogere bijdrage betaalt dan wanneer de deelnemersbijdrage wordt verhoogd vanaf 2027.

4.1 Met een brief van de raad wordt het Algemeen Bestuur van HFA geïnformeerd

Het dagelijks bestuur van HFA wordt door een ontwerpbrief met documentnummer 785243 geïnformeerd over de reactie van onze gemeenteraad na het raadsbesluit.

5.1 De planning van HFA strookt niet met de stroom van Gemeente Dronten

Onze gemeenteraad zal waarschijnlijk pas op 3 juli reageren op het collegevoorstel, terwijl HFA een reactie uiterlijk 27 juni heeft gevraagd. Aangezien het advies is om geen zienswijze af te geven, stellen we voor om het Dagelijks Bestuur van HFA alvast na het collegebesluit te informeren, zoals de voorgaande jaren ook is gedaan, via een ontwerpbrief met documentnummer 784057.

Kanttekeningen

2.1 Er kan worden gekozen om een zienswijze in te dienen

De raad heeft de mogelijkheid een zienswijze in te dienen met betrekking tot de programmabegroting 2026-2029. De stukken geven aan dat de organisatie financieel gezond en doelmatig is, en dat de verhoogde bijdrage noodzakelijk is om deze situatie te behouden.

3.1 Er kan worden gekozen om de bijdrage niet te verhogen

Een alternatief is om de bijdrage niet te verhogen of een lagere bijdrage te leveren. Dit zou

echter tot gevolg hebben dat HFA niet voldoende middelen heeft om de organisatie in de huidige vorm in stand te houden. Het niet akkoord gaan met de verhoging kan leiden tot het werven van personeel met een lager deskundigheidsniveau en beperkte financiële ruimte voor verdere ontwikkeling van de huidige medewerkers, hetgeen risico's op kwaliteitsvermindering met zich meebrengt. Minder goede uitvoering van de taken kan ertoe leiden dat het behoud van collecties onvoldoende wordt gemonitord, dossiers minder goed toegankelijk zijn en cruciale functies op het gebied van informatiebeveiliging en privacy onvoldoende worden ingevuld.

Aangezien de gezamenlijke e-depotvoorziening en de producten en diensten van HFA een besparing opleveren voor Gemeente Dronten in vergelijking met het individueel uitvoeren van deze werkzaamheden, wordt dit als onwenselijk beschouwd. Zoals in de Perspectiefnota 2026 is benoemd werken we samen met HFA om het archief- en informatiebeheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren en om optimaal van deze synergie te profiteren moeten bij beide partijen voldoende middelen aanwezig zijn.

5.1 Het is jammer dat HFA eerder besluit dan de raad

Het Dagelijks Bestuur (DB) van HFA wordt hierdoor niet in de gelegenheid gesteld om een reactie op de zienswijze te formuleren en het Algemeen Bestuur (AB) kan hier geen kennis van nemen voordat zij vergadert. HFA geeft, zoals de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) voorschrijft, aan Gemeente Dronten twaalf weken de tijd om te reageren met een eventuele zienswijze. Echter vindt door een samenloop van omstandigheden de vergadering van de raad plaats op de avond van de dag waarop het AB van HFA in de ochtend hierover vergadert. Het raadsvoorstel kon niet op een dusdanig tijdstip in route worden gebracht dat hier eerder door de raad over zou worden besloten dan de vergadering van het AB van HFA plaatsvindt, aangezien de collegestukken daarvoor al eerder ingediend hadden moeten zijn dan de aanbiedingsbrief van HFA was ontvangen. Het vooraf informeren van het AB over de voorgestelde beslissing (om geen zienswijze in te dienen) vormt een pragmatische oplossing.

Vervolg

3 juli 2025 10:00: Vergadering van het Algemeen Bestuur van HFA.

3 juli 2025 19:30: Raadsbesluit.

4 juli 2025: Brief aan het Dagelijks Bestuur van HFA met het raadsbesluit.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief Programmabegroting 2026 HFA voor zienswijze Gemeente Dronten (783238).
- Programmabegroting HFA 2026-2029 (783237).
- Gewaarmerkte jaarrekening 2024 inclusief controleverklaring HFA (783236).
- Zienswijzebrief (785243).

De Secretaris,

De Burgemeester,

